

at give Befolkningen Selvbestemmelsesret. Og med denne Ret vil ogsaa følge et Ansvar. Det er Retten og Ansvaret, Befolkningen til Dato har manglet, og det er dette, man søger at give den ved denne Lovgivning. Alkoholforskningen, Viden-skab og Statistik i Forbindelse med Op-lysningsarbejdet have bidraget til at paa-virke den offentlige Mening og ogsaa Me-ningen i den lovgivende Forsamling. Det er ikke saaledes — det tror jeg nok, man nu er klar over —, at det kun er en Klike fanatiske Afholdsmænd, der kræver en Lov-givning. Nej, Forholdet er dette — hvad ogsaa det Arbejde, der er gaaet forud for denne Lovgivning, klart og tydeligt viser —, at man i Ædruelighedskommissionen, hvor saa stærkt modstridende Anskuelse mødtes, idet der sad baade Afholdsmænd og Repræsentanter for fri Beværternæring, naaede til et enstemmigt Forslag om Be-værtning og Handel med stærke Drikke. Og da Forslaget kom til Behandling i Folketinget, var Forholdet her omtrent det samme. Anskuelse stod paa det nær-meste lige saa skarpt, maaske fuldt saa skarpt mod hinanden her som i Kom-missionen. Men ogsaa i Folketinget enedes man om et enstemmigt Forslag, som sendtes op til Landstinget. I Landstinget naaedes ikke den samme Enighed, i hvert Fald ikke en Enstemighed, der var over-ensstemmende med Folketingets Stilling. Det er ikke min Opgave at dvæle ved de Uoverensstemmelser, der have været mel-lem Tingene. Det tror jeg ikke vil gavne denne Sags fremtidige Skæbne. Jeg tror ikke, det vil være til nogen Nytte, naar denne Lov skal føres ud i Livet. Men jeg peger paa det for at vise, at de mod-staaende Anskuelse have kunnet mødes. De have kunnet mødes i Kommissionen, i Folketinget, og de have ogsaa saa nogen-lunde kunnet mødes i Landstinget. Det er altsaa ikke nogle enkelte fanatiske Af-holdsfolk, der kræve en Lovgivning. En-hver, der alvorlig tænker over disse For-hold, maa indrømme, at Forholdene, som de ere i Øjeblikket, ere aldeles utaalelige, og at vi maa til en ny Lovgivning paa dette Omraade. Ikke mindst maa det in-teressere, synes jeg, at se, at de nærings-drivende i Landets Byer faa Øjet op for, at er der noget, der skader deres Erhverv, er der noget, der skader deres Omsætning, saa er det Alkoholtrafikken. Det er en Selvfølge, at den Alkoholtrafik, der drives her i Landet, i meget høj Grad bidrager til at svække Købeevnen, den belaster vort Samfund med store Byrder baade for Kom-

muner og Stat, og dette gaar i allerhøjeste Grad ud over de næringsdrivendes Inter-esser. Det er derfor interessant at se et Blad som f. Eks. „Købmandsbladet“ i Aar-hus tage ret stærkt til Orde for at ind-skrænke Beværternes Antal.

Det skal ikke være min Opgave i Dag at tale nærmere om disse Forhold, men jeg har ment, at det som Indledning vilde være rigtigt at pege paa de enkelte For-hold, jeg her har nævnt. Jeg skal der-efter gaa over til en Omtale af enkelte af de væsentlige Forandringer, der ville ske, naar det Forslag, der foreligger fra Fæl-lesudvalget, er ophøjet til Lov og føres ud i Livet. Det, jeg først vil nævne, er det folkelige Selvstyre, der paa dette Omraade fremkommer ved, at Myndigheden i ret betydelig Grad tages fra Centraladmi-nistrationen, fra Ministeriet, og lægges over til de kommunale Raad. Efter den Maade, hvorpaa de kommunale Raad vælges, tror jeg, man har Lov til at sige, at det er folkeligt Selvstyre, der bliver gennemført. Naar der, som her foreslaaet, gives de kommunale Raad en absolut Ret til at nægte Bevilling til almindelig Beværtning med stærke Drikke i Kommunerne, tror jeg, det maa indrømmes, at man giver dem en vægtig Indflydelse paa disse Forhold. Og naar man saa husker paa, at de kom-munale Raad baade i By og paa Land nu vælges af en Vælgermasse, der bestaar af alle Kvinder og Mænd over 25 Aar, og vælges efter Forholdstalsvalgmaaden hvert fjerde Aar, tror jeg, man har Lov til at sige, at de kommunale Raad ere Udtryk for den almindelige Mening i Kommunen.

Hvad angaar den Myndighed, der her gives til de kommunale Raad, vil jeg først pege paa Spørgsmaalet om Antallet af Beværtninger. Kommunalbestyrelsens Myndighed i denne Henseende er ikke noget nyt for Købstædernes Vedkommende; de have siden 1873 haft Ret til i deres Ved-tægter at begrænse Beværtningernes Antal. Men der er en Mangel ved disse Forhold, som jeg tidligere gentagende har haft Lej-lighed til at pege paa her i Tinget, nem-lig at den Tilladelse, som de kommunale Raad i Købstæderne have til at begrænse Beværtningernes Antal, kun angaar almin-delige Beværtninger, Beværtninger, der ere omtalte i Næringslovens § 58, medens de ikke have nogen som helst Bemyndi-gelse til at begrænse Gæstgiveriernes An-tal. Og efter at vi have faaet en Høje-steretsdom af 25. Januar 1881, ifølge hvilken Gæstgivere have Ret til at drive almindelig Beværtning i Købstæderne, vil